

DEPOT LÉCAL

NAM THỨ TƯ. — SỐ 155

JEUDI 4 MARS 1920

LE COURRIER DE L'OUËST

ÉDITION EN QUOC-NGU'

AN HÀ NHU'T BẢO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction—Rédaction—Administration—Boulevard Delanoue, CANTHO

TÔNG LY: TRAN-DẮC-NGHĨA

CHỦ BƯT: PHẠM-KỶ-XƯƠNG

BẢN NHU'T TRÌNH

TRONG CỎI ĐÔNG-DƯƠNG

BỘN CHỮ LANGSA

BỘN CHỮ QUỐC NGŨ

TRỌN NĂM..... 5 \$ 00
SÁU THÁNG..... 3. 00
BÁN LẺ MỖI SỐ..... 0, 15

TRỌN NĂM..... 3\$00
SÁU THÁNG..... 2 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM..... 7\$00
SÁU THÁNG..... 4, 50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

VIN DE CHINE DIT ALCOOL MÉDICA MENTEUX

RƯỢU THUỐC RẤT THẦN HIỆU

Bổn Dược Phòng kính cho chư Quý khách ở xa, gần hay rằng: Nhà-nước cho phép Bổn hiệu ngâm Rượu Thuốc tại Tiệm và đăng thông hành Lục-tỉnh; nên bổn hiệu ăn hành ít thứ Rượu thuốc cho chư Quý vị xem, đăng mua mà uống thử coi cho biết hay dở thế nào. Những Rượu thuốc của Bổn hiệu ngâm, kể ra sau này: Và có một thứ Thuốc họ thiết là hay lắm, hiệu là: TRUNG-HUỆ CHỈ KHÁI THỦY, bất kỳ họ lâu mau, hề uống vô nội trong 24 giờ thì thấy bớt liền;

GIA MỖI VE 0\$30, MỖI LỖ 12 VE 3\$00; Như chư Quý Ông muốn mua gởi thư cho Bổn hiệu thì bổn hiệu sẵn lòng gởi thuốc lại lập tức.

TRANG CẦN PHONG THÁP TƯỚU

Rượu thuốc này, lựa ròng những thuốc thượng hạng mà chế ra. Các Y-sĩ bên Trung-quốc đã có thí nghiệm rồi, đều chứng chắc rằng: rượu thuốc này, phép tâm chế rất tinh, dùng nó mà trừ bệnh phong-thấp, bệnh nhứt trong gân cốt và lại làm cho máu chạy đều, thiết là một thứ rượu thuốc rất nên thần hiệu.

Nó trị bệnh như đau phong, tay chân phù thũng, da thịt sưng nhức, đau lưng mỏi gối, tê tay tê chân, đau nhức trong gân cốt, các chứng thũng độc đi đứng chằng an, đau nửa thân mình, (kêu là bán thân bất toại).

Thư dùng, hoặc uống hoặc thoa cũng đều hiệu nghiệm cả thấy, chẳng những là trừ bệnh mà thôi lại còn làm cho ăn mau tiêu, máu chạy đều, sanh tinh huyết.

Uống thuốc rượu này rồi thì ban thân khỏe khấn hơn lúc trước trăm phần người có bệnh uống thì trừ bệnh, người không bệnh uống thường thì mạnh giỏi, luôn luôn, cả đời khỏi lo bệnh hoạn.

CƯƠNG CHƯƠNG BỔ HUYẾT TƯỚU

Là một thứ Bì-Truyền-Lương-Phương, chọn rất ròng những thuốc tốt thượng hạng, quý trọng vô cùng, lại có gia thêm Nước-Sắc, hiệp lại mà chế ra thứ rượu thuốc này. Các Y-sĩ bên Trung-quốc, đã thí nghiệm và chứng chắc rằng: Thứ Rượu thuốc này là một thứ hay sanh tinh bổ huyết và thêm sức mạnh cho con người.

Sắc dục quá độ, như đau chướng mặt, thân hư di tinh, Dương-Vật-Rất-Cử đau lưng mỏi gối, khí huyết hao kém, tứ chi mỏi mệt, đờn bà đường kinh không đúng, bạch đới xích-đái đờn bà sanh đẻ yếu đuối da mặt mệt vàng.

Chẳng luận đờn ông đờn bà, các chứng bệnh thuộc về bệnh hư bệnh tổn thấy đều dùng đăng. Uống nó thì nó hay sanh tinh thêm huyết khỏe khoản tinh thần những người không con uống thường chắc sẽ có con, lại còn hay trừ những vật thực ăn không tiêu, tích trữ trong bao-tử.

Hề uống rượu thuốc này thì đau bệnh chỉ nó trừ cũng nói.

BẮC-BO-VÊ-SANH-TƯỚU

Con người ở đời, phải cho biết cách vệ sanh thì trong mình khỏi mang tật, bệnh ỉt sanh. Còn như mạng sống của con người là bởi nhờ nơi khí huyết sung túc. Chớ như những người linh thần hoãn hốt, chẳng biết thêm ăn, tứ chi rũ liệt, lở tại lưng bụng, con mắt mờ mệt, ấy là bởi huyết suy, khí kém, trái tim và trái cật đều hư.

Bổn Dược Phòng hằng đa tâm chú ý, Tiệm Phương kia thế họ hết sức mới chế ra đăng một thứ rượu thuốc Vệ-Sanh này. Hề Am hư thì bổ Am, dương hư thì bổ dương, chẳng luận trẻ già, đờn ông đờn bà, người nào khí hư huyết bạc, thất thính kém hao, hề uống rượu thuốc này thì đăng tráng tinh sanh huyết, chẳng những là đăng khí huyết sung túc mà thôi, lại còn tiên trừ bá bệnh.

Uống rượu thuốc này đăng thường thì đăng sống lâu, người không con uống thường chắc cũng có sanh con, thiết là một thứ Vệ-sanh chi tánh được đó.

Phải uống cho thường thì mới thấy hiệu nghiệm là dường nào.

HO-CỐT-MỘC-QUA-TƯỚU

Rượu thuốc này chế ra bằng Hổ-cốt và Mộc-qua, bổn Dược Phòng chẳng nài công khó chế luyện kỹ càng, và chọn thứ thuốc thiết tốt hiệp lại mà làm ra thứ Rượu thuốc này, ai có bệnh như sau đây, hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Đau trong xương, tứ chi rũ liệt, đi bước không vững, da vàng, chơn thũng khí hư huyết trệ, nhức đầu phong, các thương thứ tích, cốt khí tìm la.

Nếu ai có các chứng bệnh kể trên đây thì nên dùng thứ rượu thuốc này mà uống hay là thoa thì hiệu nghiệm dị thường, thiết là một thứ thuốc hay để như.

Bất kỳ đờn ông đờn bà, hề uống nó cho thường thì mau tiêu hóa vật thực, lại thêm khí lực bội gia, khỏi lo bệnh hoạn về sau mà lại đăng sống lâu thêm nữa.

THÔNG-TRỊ-MAO-KÊ-TƯỚU

RƯỢU THUỐC BỊM BỊP

Thứ rượu thuốc này, chuyên trị các chứng phong thấp, huột lược thơ can, ấy là một thứ thuốc bí truyền linh nghiệm đệ nhất.

Các chứng phong thấp, chẳng luận lâu năm hay là mới cũng đều trừ đăng, còn như đau lưng, nhức tay, mỏi chơn, đau trong xương, hay dục gân, hoặc bị té bị đánh mà sưng mình, hay là tay chùng bại hoại. Các chứng ấy hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Phải tùy theo chứng bệnh mà dùng, chẳng nên uống cho quá độ.

Mấy thứ rượu thuốc này của bổn Dược-Phòng ngâm tại tiệm và mỗi khi ngâm thì có một ông Langsa đến nghiệm chất chần, hiệu Trung-Huệ Dược Phòng tại Cholon đường Paris số nhà 89, như chư quý khách ai muốn dùng thử thì xin hãy đến tại tiệm mà mua thuốc rượu này có nhân để hiệp Trung-Huệ Dược-Phòng thì chẳng lầm đồ giả mạo. Còn ai ở xa mà muốn dùng rượu thuốc này thì xin gởi thư để chỗ ở cho kỹ lưỡng thì bổn Dược-Phòng sẽ gởi thuốc đi tức thì, xin quý khách thứ qua sê biết.

TRUNG-HUỆ-DƯỢC-PHÒNG.

89 Rue de Paris Cholon.

Cac nhà Annam

Hãy nhớ khi mua thuốc mà uống cho dặng mạnh giới, thì hãy hỏi thăm mấy người lớn cùng là ông già bà cả, những kẻ ấy sẽ nói cho mà biết TIỆM THUỐC PHARMACIE NORMALE của ông H. DE MARI nhứt hạng bảo chế y sanh, tại đường CATINAT số 119 SAIGON, là có danh tiếng lắm, vì bán rông những thuốc nhứt hạng, không hề làm gian dối bao giờ. Lại giá bán thì cũng nới, không khi nào thấy người An nam tới mua mà bán mất hơn người Tây đâu.

NHỮNG THUỐC THÂN HIỆU

Vin tonique du Dr H.DÉEM:

Thư rượu này dùng mà bỏ, những người ốm-o hay đau, rét, và nhứt là cho người đòn bà có thai dùng thì con mình sanh ra có da thịt và mạnh giới.

SOLUTION Dr DÉEM

Trừ bệnh nha phiến rất mau và không có phá đau

BÁN RÔNG THUỐC THƯỢNG HẠNG và nhiều hiện có danh tiếng đầu bạc hà **ESSENCE DE MENTHE DE MOLINIER**, tốt bực nhứt.

Chánh tiệm trừ thuốc hoàn PILULES PINK trị bệnh mất máu xanh xao, lại uống nó thì ngửa dặng các chứng bệnh ho, lao tổn.

PHARMACIE NORMALE:

H. DE MARI, PHARMACIEN DE 1re CLASSE

Có bán các thứ thuốc đã kể tên trên đó, và có bán các thứ thuốc khác, cũng hiện nghiệm vậy.

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 600.000f

Hàng này của Langsa và Annam hung vốn tập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đỗi là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt.

Cũng gửi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.

Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán

Rượu rơm hiệu Stella

Làm rông hàng cho lán nước mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lán về bán lại khỏi trả tiền trước.

TIỆM

Trương-văn-Hanh

Sadec

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hòn, tan, tế, kỳ yên, Tân gia, hạ thọ, khăn đen bằng nhiều tây và khăn bông tốt thương hạng, bán mới và bán lẻ vô ruột xe máy hiệu Michelin, giầy băm-ét đủ cỡ dặng theo kiểu kim thời. Quý ông ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, thì gửi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký lưong mà gửi contre-Remboursement nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lán đồ và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hanh.

Cần khải.

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

M U C L U C

1.— Quan Toàn-quyền Maurice Long và quan Thống-đốc Le Gallen đã đến Saigon	7.— Kinh hỏi ông Phạm-kim-Chi
2.— Chặc luận tờ báo Quốc-âm	8.— Tiếng ma đã có nhấm vào đâu?
3.— Ngẽ với nhà nông	9.— Một tiệc lạ ơu
4.— Thói tệ đáng sửa	10.— Thơ không niêm
5.— Bài ai diển	11.— Văn thơ cú
6.— Một đũa ao nước	12.— Văn uyển
	13.— Lạc diệp qui căn

Quan Toàn-quyền Maurice Long và quan Thống-Đốc Le Gallen đã đến Saigon

Quan-Tân Toàn-Quyền Maurice Long sang trấn nhậm cõi Đồng-Đương và quan Thống-Đốc Le Gallen sang trấn nhậm xứ Nam Kỳ đồng quá gian chiếc tàu Paul Lecat đã đến Saigon ngày thứ sáu 20 Février 1920, nhằm ngày mồng một Tết Annam năm nay.

Các quan văn võ và công thương chư nghiệp chủ Tây Nam có trần thuyết lễ nghinh tiếp nhị vị Thượng quan rất trọng hậu lắm. Có thiên hạ lẽ tự nơi bến tàu hàng hà sa số, chen chơn không lọt, có nhạc binh chấp trống rinh rang, hai bên hàng có lính đóng giàn hầu oai nghi rự rở. Lễ nghinh tiếp nhị vị Thượng quan rất nghiêm chỉnh, bá tánh đông đảo vui vẻ vô cùng.

Bồn-Báo chúng tôi kếp nép tỏ lời kính chào mừng nhị vị Cao-quan, cầu

cho nhị vị Cao-quan quới thể bình an vinh trấn cõi này, bủa nhân đức cho con nhà Việt-Nam nhuần gỏi.

An-Hà Nhựt-Báo.

Quan Tham-Biện MONNET

Ông Monnet Tham-Biện hạng 3, trước đã hành sự xứ Annam, nhằm lúc Mậu-quốc nổi cơn khói lửa, ngài phải từng chinh xuất trận lập dặng đại-công dặng thưởng «chiến trận bởi tinh» (Croix de guerre).

Nay ngài trở qua từng chảnh xứ Nam-kỳ, quanh bờ ngài lãnh chức Phó Tham-Biện tỉnh Cần-thơ thế cho ông Giudicelli bỏ đi chỗ khác.

An-Hà Nhựt Báo kính lời chào mừng quan Phó Tham-Biện Monnet và chue cho ngài cùng hữu quyền của ngài muốn đến hành phước.

An-Hà nhựt-Báo

Chắc luận tờ báo Quốc-âm

Lóng nghe kẻ đồ đi, người thuyết lại rằng: đọc báo Quốc-âm không có lý thú gì, cho nên không mua mà đọc! Lời nói rất uổng biết là dường nào?? Tôi xin trả lời cho chư tôn rõ, đừng nói vậy mà thành ra hẹp hòi chứ tôn! Tòa soạn báo tuy là có cái lợi riêng; song cái nghĩa vụ cũng chung với quốc-dân đoàn-thể, cũng vì việc lợi ích chung mà truyền báo. Vì mà chư tôn có cái ý kiến nào đặc-biệt có thể phụ ích cho nước nhà dân chúng, gửi đến, thì nhà soạn báo cũng vui lòng mà đăng lục truyền báo với công chúng; trước nữa là bìa cái danh thơm của người đặt đề, sau nữa cũng phụ ích cho đời, nhưt ngàn khải di lợi ngô-quốc vậy! Có kẻ nói mà không làm, chê mà không xét, vậy thì còn có cái lý-thú nào hơn người ta, kẻ nói người làm, kẻ xướng người họa, nói cùng mà nghe đâu không đăng hay đi nữa, chớ cũng hơn những người *năng-thuyết bất năng-hành* đó.

Người soạn báo chẳng hề tự phụ xưng mình là thông-minh trí-huệ hơn người đọc báo bao giờ? Tòa soạn báo để thảo tiếp các tín tức xa gần, mà truyền báo lại cho những vị ngồi ở nhà, mà đăng biết chuyện các nơi vậy. Tòa soạn báo cũng có quyền biện-bác, bình-phẩm, những lời của kẻ dư luận nữa; hoặc để xướng cái ý kiến của dư tình, bủa khắp sự tư tưởng lập làm những sự thiết nào, thì tòa soạn báo sẽ thảo nạp và nuôi dưỡng cái tư tưởng ấy.

Báo Quốc-âm chỗ dụng-tích cũng được nhiều mục đích rất bất-thiệp với thời đại này chỉ vì việc quyền lợi miếng Hậu-giang, tôi thường đọc báo An-Hà dạng thấy nhiều việc phụ-ích cho đoàn thể

lâm. Chư tôn có lẽ cũng dư hiểu rằng: từ đây đến sau kinh-dô miếng Hậu-giang một ngày một thêm phát đạt, sự kinh tế càng ngày càng mở mang; khởi đầu từ năm 1919 cho tới năm 1920 này, thiên hạ ngày thêm đông nhiều, sự giao-lễ ngày thêm rộng lớn nữa. Thường chắc báo An-Hà sẽ chiếm được cái địa vị cổ cựu tuổi tại nơi kinh-dô miếng Hậu-giang. Người soạn báo cũng được trực tiếp với các ngài thăm niên tri thức đó.

Người ở đời ai dám chắc là thập phần hoàn-toàn vạn-sự thiện-mỹ bao giờ? Bởi vậy, kẻ thì hay nghiệp nông, người thì khéo nghề công, kẻ thì giàu sự tiền bạc, người thì nhiều cái kiến thức, để ai cho đăng tạp. Buổi này thiên hạ đã đăng văn-minh một ngày đăng thêm tấn hóa, ấy đó phải là nhờ sức các tòa soạn báo Quốc-Âm gần công nhiều ít đó ru?...!

Tân-Dân

Ngò với nhà Nông

Trái thấy-nghe làm ruộng, đã rằng thuận thì tuyệt được dinh thạch mùa màng, nghịch phong vô bất điều trái bông thua súc, lợi hại ấy bấy lâu ai cũng đổ cho là thời vận.

Cho hay cây cấy kẻ ranh nhau một hạng đất một thứ giống đó, người trồng, mình hư mà thời vận nổi chỉ lại phần trách hóa công thương ghét.

Cũng bởi nơi nhơn tâm không phòng trước, buổi cất gặt chẳng lựa lựa giống cho tinh, để tới mùa xức lúa ngang đem xài lộn lạo nhiều hạt ẩm, lép, lửng gạo chẳng no đầy gieo thì mọc ngất cây rồi sau tiem lụn, năm đầu ít dùng lúa đó nữa dư giống năm sau, hại thay tích thiếu

thành da, cứ vậy hoài còn trông chi là thanh mậu. Vì ít không ngăn trước sau trở nên nhiều, thì vụ gieo năm thứ nhưt lộn một tó giống lúa tiem đã bại lắm rồi, đoạn dùng lúa no làm qua năm thứ nhì ác có mười phần tiem bảy tám, trong hạt lúa nức chổi nhiều rễ cây ra mấy buổi đó bình yếu kém suy, cũng như nhơn vật quả hoa, cha mẹ (tráng cường sanh con được sỡ sỡ bằng cha mẹ bạc nhược sanh con bệnh hoạn, loài thảo mộc: dùng bột non lép ương trồng sao hết quả kém thừa đeo dẹt.

Và thế ấy tệ si hàng da tâm thí nghiệm hàng thấy rõ ràng mới dám lời quê phở cùng đồng nghiệp. Năm rồi cấy thử chút ruộng sau nhà, bên thì giống lúa tiem bên lại trồng lúa lựa quả nhiên hai thứ khác xa bên trái lúa sai hoàn bên lại xơ rơ lụn bại.

Các bạn nông gia ơi! nhọc nhằn bấy gieo trồng nên mầu ruộng khổ vì mòng muỗi dĩa dắc nắng mưa, ăn ngoài đồng chen bóng cỏ nghỉ trưa, chơn rôm phều dồng nước ầu tay chai da nám đỏ mồ hôi dướm nhở, trăm ngàn lao lực lao tâm, cực nhọc quanh năm trông tới mùa thê nhĩ cọng hưởng, may mà thanh vượng, rồi thất bác biết sao, rất uổng công lao bất đắc vì tới đầu hay đó, nghĩ lại lựa giống tốt chẳng chi là khó, ruộng trăm công trên mười giả lúa đủ xài, muốn cho rặc tốt đừng sai, lùn đứng mới đổ dúi cấy cây làm dẫu, chớ nào chẳng có buổi lúa tiem hoặc xấu, đợi thiệt chút các bông cái, đập đập cho an, để thiệt sạch và sàng lấy rặc rỗng lúa cội, như rỗng không hạp đất nên đi kiếm dôi, dạo ruộng nương ai gặt hóm chỉ đầu, chịu kió chẳng bao lâu, sau mùa màng thanh mậu, thỏ thẻ lời quê lặn cúi trông quân từ nghi suy, muốn sao nông vụ kiệp thì, thiệt đây

mà có ích gì với ai. Vì nào trí thức xin dùm canh cấy gó thêm vào trợ dúp cho đời, sau đầu chút mấy thanh thời, làm hân trâu ngựa đến bồi muốn một.

Xuân-hòa, Sốc-trăng

Huỳnh-trung-Ngị la

Thời tệ đáng sửa

Tôi từng thấy thói tục Annam sự dựng vợ gả chồng rập rập quá. Có nhiều người có con gái mới 14, 15 tuổi thì lật đặt gả lấy chồng. Còn con trai lổi chừng 15, 16 tuổi thì cha mẹ đã đi nói vợ cho nó.

Thường tình trai mới 15, 16 tuổi hề nghe cha mẹ luận đến việc vợ chồng thì hay mắc cỡ, mà lại khi cha mẹ chỉ chỗ nào có dụng nhan chút ít thì đành dạ tức thì, chớ chẳng hề nhớ đến câu tục ngữ: Mua heo lựa nái, cưới gái lựa giống. Có nhiều đời bạn hỏi tại cha mẹ nói chi xe tơ cho hối còn thiếu niên, đến chừng lớn khôn vợ chồng chẳng hiệp ý từ rồi ra phụ nghĩa càng thường.

Sự dựng vợ gả chồng sớm lắm thì sanh nhiều đều tệ.

Mấy cô gái mới 14, 15 tuổi chưa gọi huấn đều khuê phần bao nhiêu, chưa rõ đạo làm con trong nhà ra làm sao, mà bắt đem ra gả lấy chồng thì làm sao mà hiểu đạo làm dâu và kính thờ chồng.

Cách ít năm kể có con, nào rõ đạo làm mẹ là sao mà dạy rằng con trẻ.

Phàm có con trai thì phải cho nó vào trường mà gọi nhuần sự giáo hóa của mấy vị giáo-sư đó. Trong mỗi trường học thì có dạy đủ đều. Cho con học ít nữa trên hai mươi tuổi cho nó có đủ tri khôn rồi mới đem về cho làm việc tùy

thích cha mẹ. Khi ấy nó đã nếm được chút đỉnh mùi đời rồi bẻ nó lựa được nơi nào thì cha mẹ cũng chiều theo lòng con mà cười về cho nó. Sau đó vợ chồng có trác trở đều chỉ nó cũng không trách thắm cha mẹ được.

Còn có con gái cũng nên cho nó ăn học chút đỉnh. Có nhiều người hay nói sai rằng: con gái mà thi cử gì, cho nó học; cho biết chữ dặng viết thơ cho trai! Nói như vậy rất sai rất lầm. Phán trách nhậm của một người con gái chẳng phải dễ. Khi còn ở với cha mẹ thì phải kính thờ cha mẹ, phải vâng cơm vâng nước, phải biết thương chị em, cư xử với mọi người cho trang nhã. Khi có chồng phải biết phụng thờ cha mẹ chồng như cha mẹ ruột vậy. Nói tắc 1 đều là dấu làm việc gì bên nhà chồng cũng phải để ý như khi còn ở bên nhà mình vậy.

Ấy đó, nếu cha mẹ mà cưới vợ cho con hoặc đã con lấy chồng sớm lắm thì làm sao mà có đủ ngày giờ cho con tập việc ở đời.

Chớ nói nào thói dưng vợ gả chồng sớm mà tiêu trừ thì đồng bang ta cũng may mắn.

Vô-thế-Anh (Long Xuyên)

Thăng Thưởng

Có lệnh Quan Chương-Lý Đề-Hình ngày 1er Février 1920, thăng cấp cho mấy thầy giúp việc tại Tòa-An Cánh-thơ như sau này:

Thăng chức thông ngôn hạng 5: Thầy Ng-như-Hòa và thầy Đặng-văn-Cầm nguyên Thông ngôn hạng 6,

Thăng chức Ký-lục hạng 5: Thầy Cao-minh-Chánh nguyên Ký-lục hạng 6

Bồn-Bảo kính mừng cho 3 thầy dặng biển hoạn êm dầm, dặng danh nhẹ gót.

An-Hà Nhứt-Bảo

Bài ai điều

Tiếp dặng tin thê-thảm của bạn cố-giao tôi là anh Nguyễn-quang-Trường cựu Thơ-ký Tòa-Bố Cánh-thơ, đương kim Điền-chủ tại làng Tân-quới (Cánh-thơ) gửi đến cho hay rằng: người nội-tợ của anh quý danh là Lê-thị-Giáp bất hạnh từ trần trong đêm mồng 4 tháng Giêng này (23 février 1920), hưởng dương dặng 37 tuổi. Cuộc tổng chung dặng an bài hôm ngày mồng 9 (28 février)

Cụ Lê-thị-Giáp dặng sanh trưởng nơi nhà thế gia phiệt-duyệt, vẫn là con cháu của bà Viên-tử-Xuân có công cang thuở tiền trào, Đức Cao-Hoàng phong cho là «AN-HÀ LẠC QUYÊN NGHĨA PHỤ» đến nay dấu tích vẫn còn nơi làng Động-Lợi (Cánh-thơ).

Sanh nơi nhà lương đồng, chị gồm đủ công hạnh dung ngôn, tánh chất hiền từ, không kiêu không thái. Từ ngày chị vào nhà chồng, từng phu xuất giá, trong thờ thần tron niềm hiếu kính cũng chẳng vui đạo xướng-tùy; ngoài chị cư xử với chòm xóm chị em như bát nước không xao không lạt.

Mới tháng trước đây, tôi gặp chị đi Cánh-thơ, mình chị mang mền, coi bộ không dặng giới, nhưng mà nói năng thì sắc diện vui cười chẳng hề buồn bã. Lúc sanh dặng một trai, hay tin tốt cũng mừng giùm, sau nghe nói chị đau nhiều lòng càng lo sợ, tội nghiệp cho anh Nguyễn-quang-Trường chạy từ mở đem đến Nhà thương cho quan-Thầy điều trị. Thăm thay! Bệnh nặng y, quan-Thầy nói bệnh khó sống dặng, nên phải đem chị về, toan lo bẻ khác, tìm thuốc An-tam chớ nói nào đối-dễ sẽ hay, không lẽ khoanh tay ngồi đợi chết.

Từ ngày đem chị về Tân-quới là ngày

25 tháng chạp (14 février 1920) vì tình cố-giao cùng anh Nguyễn-quang-Trường cộng bị cộng hi, lại nghe quan-Thầy Langsa nói vậy em cũng buồn hết sức, dưng cách trở viếng thăm không tiện, nhưng mà: mỗi ngày em hằng ngóng trông tin tức, nghe nói bệnh chị nhẹ, em mừng phới phới, van vái sao cho bệnh gặp thấy hay ngõ mau lành mạnh. Ngày 29 lại nghe một cái hun tin rằng: chị đã tiên du. Rất buồn, em lật đặt xin phép sửa soạn qua điều tang; ai ngờ, vừa bước chơn xuống đò lại rõ dặng rằng tin ấy là «Phu». Chị còn sống.

Bởi mấy ngày Xuân (Tết), dò không qua lại Cánh-thơ, nên tin nhân vẩn vẩn. Trong mấy ngày đó lòng em như lửa đốt, chừng hay dặng tin chị thê thê thì đã muộn một chút, muốn qua mà báo biệt vong linh chị; song trong thơ anh đã lặn từ căn dặn, nên em chẳng dám đơn sai.

Đã biết rằng: cái kiếp con người ở trên cõi Trần-gian này, sự còn mất là lẽ tự nhiên của tay Tạo-Hóa, để ai tránh cho khỏi...! Nhưng mà tiếc là tiếc: người dưng ấy, tánh tình dưng ấy, lẽ thì còn hưởng phước sống dặng nhiều ngày, có dè đâu: Mới ba mươi mấy xuân-thu, mang bệnh ngặt khó tiêm thấy giới thuốc hay, phúc bỗng chút Nam-Tào đành đủ số...!...? Chị ơi! chị thất đó đã an phận chị, cám cho anh, nhà hiếu quanh, cơn tất đèn tối lửa, biết cùng ai khi nắng khi mưa. Thương là thương bấy cháu đại chích-chiều, dứa kêu má, dứa đòi bóng, một mình anh phải tay diên tay dặc.

Kia cha mẹ bạn lòng thương, ruột chín khúc quặn tở vô, tre khóc măng rất thắm, nấy chồng con dạ tở kim châm, ước có phước cái tử hườn sạch, dứa khó nhọc cũng tiêm cho dặng.

Dường xa cách ngàn trùng sơn hải, nếu có đi chong còn mong dứa cửa ngóng gin về. Chuyển này, tuy cách nhau ba thước đất chẳng là bao, thân châu ngọc lấp vùi, muốn thuở đã đánh cầu ly biệt.

Hề là: bằng hữu tương giao, hi hi cộng sự. Vậy tôi xin viết bài ai-diệu này: trước là nguyện cho hương hồn chị, khoải lặc cảnh thiên thai, an nhàn nơi bóng dáo; sau xin chia buồn cùng anh Nguyễn-quang-Trường và gia quyến.

Huy quốc âm thi nhứt luật.

Máng tin chị đã tách Trần-gian

Cám cảnh cho anh giọt lụy tràng

Mù-mặt trời nam quyền chích bóng

Ngân-ngơ đất bắc nhạn kêu hàng

An vui chưa toại lẽ tở-tóc

Gầy gầy đánh chia phận dờ-dang

Bầm mấy xuân-thu rồi một kiếp?...!

Trở trêu tay Tạo giận bầm gan.

Cánh-thơ: Phạm-bá-Đại

Huy lụy kinh diêu

VĂN TANG KINH ĐIỀU

Nghe rõ: thương ai vẩn phước nhà
Khóc than thêm nỗi khách đường xa
Lỡ mờ sao Vụ linh chinh bóng
Sùi sục mưa Xuân ư dệp Hoa
Há sánh chàng Ngõ tham tước lộc
Đau phen Trang-Tử cổ bốn ca
Phù-du nghĩ cuộc trông càng ngắn
Có mắt trời xanh cũng vậy mà

Vậy mà ai lại chẳng kinh hoàn
Ưa lụy cho người cuộc dờ dang
Phấn Thiêm xung-xang miếng Cự-lạc
Nỗi Thấy ngơ-ngẩn cõi Dương-Quang
Chiêm bao nấu cõi diêm trong trướng
Gánh nặng nung vai gầy giữa dằng
Con Tạo ghét ghen chi lắm bấy?...!
Làm cho ngọc nát với vàng tang

Ngụ Cánh-thơ Cao-minh-Chánh

Huy lụy!

Một đũa ao ước

Từ ngày quốc dân tỉnh giấc ra tranh chấp thương trường, nói cho phải, tuy chưa dặng hoàn toàn, chứ cái thế lực coi một ngày càng tiếm tấn, song cũng còn nhiều chỗ khiêm khuyết, từ đó tới nay chúng ta chưa làm, như trong hai mươi hất trư ra Saigon, Chợ Lớn còn mấy chồn đồ hội thì thấy những tiệm bán hàng hóa rượu trà, cũng đồ gia vị, một chân thành cũng có năm bảy tiệm to, mỗi tiệm vốn liền ít nữa cũng năm mười ngàn, vậy thì lớn vốn lắm! mà đồ bán chưa mấy đắt, vì tiệm khách thì phần đông, chúng nó quen thuộc với bạn hàng cũng đã thâm căn cố đế phần ta mà sánh với họ thì mình một họ tới mười, còn theo mỗi tỉnh thành những tiệm đóng giày, tiệm may áo quần tây, thì chúng ta chưa có, tưởng mỗi tỉnh thành đông đảo có nhiều nữa tiệm giày, cũng chừng bốn năm tiệm là nhiều còn tiệm may, cũng chừng mười tiệm, mà mỗi một tiệm đóng giày vốn liền chừng vài ngàn người học thì đủ còn tiệm may đồ tây chừng một ngàn trở lại, ấy là lúc mới khởi đoan, vốn bấy nhiêu cũng đủ. Chớ chỉ mấy ông có chí nhiệt thành đầu đầu hùn hiệp mỗi châu thành bày ra vài tiệm đóng giày, chừng ba tiệm may thì sự tranh lợi với khách, mình phần nữa chúng nó phần nữa. Song cái phần nữa của chúng ta chắc sao cái thế lực mình cũng mạnh hơn họ, là vì lúc này ai ai cũng trông cho có tiệm may Annam, tiệm đóng giày Annam, mà tới giúp mua cho nhau, vậy cái nguồn lợi chảy qua bên mình thì mạnh lắm. Bởi chưa có Annam đóng giày, Annam may áo, cho nên cũng chẳng dám người mình mới vào tiệm chèo. Tưởng làm tiệm giày tiệm may không khó, hễ làm dặng

thì theo trí tôi tưởng đầu chèo có cả trăm tiệm đóng giày may áo ở trong một tỉnh thì bắt quá họ đóng cho họ mua chứ Annam không thêm tới họ. Lúc bây giờ ai biết đi giày, mặc đồ tây, thì là người đã nhiễm được mùi vầu mình rồi, lại có cái mãnh nhiệt thành cùng xã hội, không lẽ có tiệm Annam mà họ còn đến tiệm chèo bao giờ?

Vậy ước ao sao cho dặng cái tư tưởng này thì chúng ta mới khỏi nhục tiếng Lý-Thiên ngày nọ thêm vui lòng dân Việt hôm nay.

(Mýtho) Cao đẳng-Si tự Tiếp Chức

Thông Tri

Quan Tham-Biện chủ tỉnh Cánhơ, chủ ý muốn làm một cuốn sách để chép những lý lịch cổ tích như vật trong tỉnh từ xưa đến giờ kể truyền nhau cho đủ lớp.

Vậy ai có những truyện tích chi hay, hữu ích về như vật, thổ sản, truyện đạo đức cùng truyện biến ngôn vân... vân... xin gửi đến cho quan Chủ Tỉnh nói cho toàn thủ vĩ, mà giúp sức cùng ngài dặng chép thành cuốn sách cổ tích như vật trong tỉnh Cánhơ để làm kỷ niệm lâu đời.

Lời ví dụ: Như xứ Bình-thủy, Trà Ôn, Cầu kè v...v...thuở Tiên-Trào kêu là xứ chi, có như vật nào phát hiện tạo thời thế chi hữu dụng, đến ngày nay cạnh cái là mấy lần vân...vân...

Xin do theo đây mà biên cổ tích như vật, đạo đức cùng là truyện biến ngôn trong xứ, nếu truyện nào mình thông thuộc đủ gốc ngọn đầu đuôi.

Kính hời ông Phạm-kim Chi

Tôi có đọc cái bài «Mỗi-tệ-rất-lớn» của ông gửi dặng trong trường 5 số 152 An-hà Nhựt-báo; tôi xem trọn bài thì chỉ thấy những lời trách cứ làng, mà không biết là làng nào, và hăm he hương chức mà cũng không biết hương chức nào. Câu tục ngữ có nói rằng: Hương dữ hương đồng. Đánh trống thì động chuông, bức mây thì động rừơng.

Trong Lục-tỉnh Nam-kỳ này biết bao nhiêu làng; mà mỗi làng cả và tàn cựu biết bao nhiêu là hương chức. Dầu có quấy lỗi dầu có người có phần; chứ không phải mỗi làng mỗi quấy, mỗi ông hương chức mỗi tệ, mà ông nói rằng: «Hữu nhân vô châu». Tôi cũng không phải binh bỏ gì những người quấy, mà ông nói như vậy, thì thành ra hễ làm làng thì không biết chỗ nào lợi, chỗ nào hại, cái nào nhục, cái nào vinh. Ôi! Con người mà không biết chỗ nào nhục, chỗ nào vinh, chỗ nào lợi, chỗ nào hại, thì còn gì là hạng người. Ông nói cho tệ thiệt tệ quá?

Ông lại nói rằng: Làng sao không ra mà tranh thương với Khách-trú. Ông Phạm-kim-Chi ôi? ông nói như vậy thiệt là sai lầm cho ông xa biết là dường nào. Làng gì là làng phải ra mà tranh thương, làng gì mà làng đi buôn bán. Làng thì để lo việc chánh-trị trật-tự trong làng, cũng là giữ gìn đạo tặc trong làng, hoặc là quan, hôn, tan, tẽ, kỳ chư-thần, bái xã-tắc, vi-trì phong tục của ông bà ta từ xưa; có xưa mới có nay, cây có cội, nước có nguồn. Ông lại nói rằng: Làng «ngủ ngáy kho kho, có thức thời gì dầu mà biết» Tôi thiết tưởng làng cũng không ngăn cấm gì

đến việc lấu hóa trong đường văn minh của xã-hội, mà ông lấy làm công-kích nhiều lời bi-bạc như vậy. Tôi xin hỏi ông: Làng Annam có hại gì trong xã-hội Annam ta chăng? Xin ông lấy chỗ sở kiến của ông mà trả lời cho tường lất cho tôi nghe với, tôi có lòng trông ông lắm??...

Ông nói rằng làng-không coi nhựt-trình, cho nên không biết cuộc tranh-thương. Tôi xin hỏi ông, hễ coi nhựt-trình, thì đủ làm được nghề buôn hay sao? Tôi nói cho thiệt ngay chánh cho ông nghe, người viết nhựt-trình kia, mà chưa chắc có đủ tư-cách làm nghề buôn hay chưa? hướn gì là người xem nhựt-trình. Ông Phạm-kim-Chi ôi! ông há không biết cái nghĩa-vụ của làng Annam ta hay sao? từ xưa cho đến nay làm làng có ầu lộc thực gì, mà ông lại tiếc một số tiền công-nho mua nhựt-trình đó. Nói cho phải lẽ, như ông hương nào đó, mà không coi nhựt-trình, lại lấy một số nhựt-trình mới tới mà gói thuốc đi nữa, cũng còn ông hương khác biết coi chớ. Dầu làng này không hay coi nhựt-trình thì làng khác cũng có người coi mà. Ông đã không có lòng tiếm nghĩ việc gì cho dặng vinh-van trong quê hương cổ thổ mình, mà xin với nhà-nước một hai đũa dặng phụ ích cho làng, ông lại tiếc một số tiền công-nho mua nhựt-trình ấy, thì thiệt là vô lý quá. Thiết-tưởng như ông, mà có ngày nào dặng sang-cả, có quyền hơn làng, thì làng cũng khó nổi mà hầu ông. Những lời tôi hỏi trên đây, xin ông lẽ chừa mà trả lời cho tôi nghe, tôi trông lắm, trông cho ông trả lời cái bài (Mỗi tệ-rất-lớn) của ông.

Huỳnh-kim-Phong

Tiêng Ma-da có nhắm vào đâu?...?

Từ xưa đến nay, người già, trẻ nhỏ, ai có bị chết chiêm, thì gọi là ma-da kéo. Nhưng mà không ai biết hình thù, mặt mũi con ma-da là bao lớn, cùng thân thể nó ra làm sao? cũng nhiên người truyền ngôn nói: hễ ai chết đuối thì thành ma-da, dặng thế cho con ma-da đã kéo mình. Nói như vậy thì tội nghiệp cho người đã rớt chết về nghiệp thảm thiết, lại còn mang tiếng chẳng lành. Nếu chết rồi dẫu cho có hồn khôn vĩa đại ở nơi đáy sông, cũng không lẽ kéo người còn mạnh, còn sống nổi! Ấy vậy cái hồn cũng như là hơi khói, hơi thở; thứ coi kẻ còn dương sức mạnh, mà thổi ra một hơi cho té người đứng dựa bên mình thì mới có hồn ma-da kéo người sống dặng.

Tôi xin soạn luận sự chết đuối mà người nói ma-da kéo lâu nay, như vậy: con đi tắm, xuống nước hoặc lội hoặc lặn, rồi nhắm cái luồng nước lạnh dọng vào mình, tức nhiên té hết cả thân, cựa quậy không được, phải chiêm, hễ chiêm trong 7 cái tích tắc đồng hồ (là chừng một phút) khi ngớt hơi, thì chết liền. Luồng nước lạnh ấy cũng như trên bờ có tuôn gió thổi vậy. Có khi người biết lội cũng chết chiêm là khi xuống nước thì cả mình phải lạnh huyết chạy không đến nhấm lấy vạt bề mặt, hễ té mình cựa quậy không được phải chiêm luôn rồi bầy đặt nói ma-da kéo.

Chớ ma-da trong biển Đông-Hải này thì là con khô mực, chứ tàu đặt là Hát ngư Tinh, làm sao mà nó kéo người ta được?

Có thứ lớn hơn cùng một tên, hình thù cũng như nhau, mà nó ở miền Âu-Châu biển Hồng-Hải (biển đỏ) và biển Đại tây Dương, mấy cái râu dài tới hai thước

lấy, nếu rúi gặp nó cũng như gặp sấu bắt vậy; ít khi mà gặp sự rúi như thế, hễ để phòng; thì làm sao mà gặp! Còn sự chết chiêm, hay cần thận để phòng, con nít đừng cho xuống sông một mình làm sao mà chết chiêm dặng? Bởi vô ý không coi chừng lại nói là ma-da kéo. Ấy dó như năm 1904 trời bão lụt theo sông Vaico và sông Gò-công thiên hạ chết nhiều, lẽ thì hẳn hà sa số là ma-da, vậy ma-da ấy thế cho ai? rồi bắt ai mà thế cho đủ số đó?...?

Ồ hỡi Di-doan chi từ hà tức tin...!

Mytho: Cao-dặng-Si siễn luận

Một cuộc xổ số

Mới đây Quan Tổng-Thống Đông-Dương có cho phép hội «Comité central de la journée des régions libérées» tại Hà-nội mở một cuộc xổ số tại Tonkin dặng lấy tiền gửi cho Hội «Comité du Secours national» tại Paris.

Định bán 50.000 số, mỗi số là 0\$50
Cho trúng 158 số chia ra như sau đây:

1 số độc đắc trúng dặng.....	4.000\$00
1 số thứ nhì trúng dặng.....	1.000 00
1 số thứ ba trúng dặng.....	500 00
5 số, mỗi số trúng dặng.....	100 00
50 số, mỗi số trúng dặng.....	20 00
100 số, mỗi số trúng dặng...	10 00

Định cuối tháng Avril 1920 thì xổ.

Một tiệc tạ ơn

Hôm ngày 18 janvier 1920 là ngày tuyên cử Hội-đồng địa-hạt tại tổng Lợi-thuận (Mỹtho) thì Ông Phạm-trung-Ngôn,

đương quyền làm Hương sư tại làng Phú-sơn, và làm chánh Hội-trưởng trong tiệm (Phú-sơn thương-cuộc) lúc tuyên cử thì Ông nghĩ vì bốn phận là kẻ thiếu niên, nên không dám ra mà dự cử, song chừ quý Ông thừa sai chẳng chê kẻ bất tài đồng bỏ thăm mà bảo cử Ông làm Hội-đồng địa-hạt. Vậy nên hôm ngày 10 février 1920 Ông Hội-đồng địa-hạt mở tiệc rượu rất xứng đáng mà cảm tạ ơn chừ quý Ông thừa sai, ngày ấy chừ dọn ngự nga, có mời đủ thừa sai 15 làng, và thân bằng ngọc hữu, trong tiệm Phú-sơn thương-cuộc đến dự tiệc cùng đồng, khi mang kệp từ từ rượu champagne, thì trong hội Phú-sơn thương-cuộc, có Monsieur Cao-hải-Đỗ là từ hàng trong hội ra thay mặt mà đọc một bài cảm tạ ơn thừa sai sau đây:

LỜI CẢM TẠ

Xin lỗi chừ quý Ông thừa sai trong 15 làng, trên thời cô bác, dưới là thân bằng ngọc hữu, miềng chấp tôi là kẻ thấp hèn, xin nghe tôi đọc ít lời vãn tắc ngỏ cảm ơn sau đây.

Nay Ông Phạm-trung-Ngôn là Hội-trưởng trong tiệm Phú-sơn thương-cuộc của chúng tôi đây, nghĩ vì bốn phận là kẻ thiếu niên, nên hôm ngày 18 Janvier 1920 là ngày tuyên cử Hội-đồng địa-hạt, người nhứt định không dám ra mà dự cử, vậy nên chẳng có mặt đến gì mà thi thố cùng các Ông thừa sai trước hết. Nay các Ông đem lòng huệ cổ chẳng chê Ông Hội-trưởng của chúng tôi, là kẻ bất tài, đồng bỏ thăm mà bảo cử cho Ông Hội-trưởng của chúng tôi, làm chức Hội-đồng địa-hạt.

Nay trong tiệm Phú-sơn thương-cuộc của chúng tôi đây, mà dặng một Ông Hội-trưởng rất xứng đáng như vậy, thì tất càng ngày càng mở mang tấn hóa

hơn nữa. Song ngày hôm nay là ngày của Ông Hội-đồng địa-hạt, mở tiệc rượu mà cảm tạ ơn chừ quý Ông thừa sai, sáng dịp đây tôi xin thay mặt cho chừ hội viên trong tiệm «Phú-sơn thương-cuộc» trước là chúc mừng cho Ông Hội-trưởng của chúng tôi ngày nay dặng LỘC-VỊ-CAO-THĂNG: Sau là cảm tạ ơn chừ quý Ông thừa sai có lòng tốt. Vậy nên chúng tôi đồng rập một lời thắm cảm chừ quý Ông thừa sai đó.

Xin nhắm lời thô kịch của chúng tôi.

Mytho, Phú-sơn: Phạm-kim-Chi

LỜI RAO

Kính cùng lục-châu dặng rõ tại nhà In Hậu-Giang Cáo-thơ, có bầu sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chức có quyền thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trương và có đủ kiểu yết thị, lời truyền rao, của Ông DƯƠNG-VAN-MÊN mới dọn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gửi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà In Hậu-Giang Cáo-thơ, mà mua.

Cáo bạch

Kính cùng Lục châu chừ quân tử rõ nhà in ngành của nhà In Hậu giang (Imprimerie de l'Ouest bấy lâu lập tại Châu-Thành Bắc liêu nay đã dời về Cáo-thơ rồi.

Vậy chừ tôn ai muốn mua sách giấy, viết, mực, hoặc là muốn in thiệp, thơ, tuồng truyện văn vãn. xin gởi ngay cho M. Trần-dắc-

Nghĩa chủ sự ân oán Hậu-Giang
tại Cánh-thơ mà thương nghị.

Giá cả tính nhẹ hơn các nơi.

Nhà in Hậu-Giang Kinh cáo

Thơ không niêm

Gửi cho M. Trần-lân-Thạnh hội
Đông Địa-hạt tổng Thới-Bảo
(Cánh-thơ)

Kính bái Thấy và mừng cho Thấy
dặng tại cử chức Nghị-viện Địa-hạt trong
phần tổng Thới-Bảo, vậy từ đây Thấy
dắc kỳ sở nguyện.

Sau này tôi xin tỏ cùng Thấy đôi lời,
và chẳng tôi trộm nghe rằng; chức Nghị
viện Địa-hạt thì dễ mà bảo chữa thay
mặt đôi lời cho dân, cùng sửa sang
những điều tổn hại cùng việc tu kiêu bối
lộ trong phần tổng. Ấy vậy Thấy đã
làm Nghị-viện Địa-hạt rồi một khoá;
song khoá Thấy làm rồi đây, tôi chẳng
nghe tin tức chỉ những việc tu bổ trong
phần Tổng, vì bởi tôi ở xa Thấy. Nay mới
nghe tin lành rằng; ngày 18 Janvior 1920
Thấy dặng lòng công chúng, nên có 63
vị Thừa sai bỏ thăm tại cử Thấy một
khoá nữa. Vậy xin Thấy hãy rằng, lo cho
tròn phận sự dặng khỏi phụ lòng công
chúng tại cử Thấy.

Trước hết tôi xin nhắc cho Thấy rõ
và chẳng đường lệ từ chợ Ômôn và làng
Thới-lai thì tôi có nghe nói làm hồi năm
Ông Outrey ngồi chủ tỉnh Cánh-thơ đến
nay, trên mười năm nên có chỗ sụp chỗ hư
có chỗ chùi mắt, mà lộ ấy dân sự lại ở
đồng đảo hơn hết, lại những mấy cái cầu
vào theo lộ này thì đã hư sập, như là: cầu
rạch Chùa, cầu rạch Nhum, cầu rạch Tra
cầu rạch Mít, cầu rạch Dấu, cầu rạch
Vàm nhon, cầu rạch Ranh, cầu rạch

mười Khai, nay đều hư sập hết, lúc ban
đêm tối trời thì không thể đi được. Vậy
xin Thấy hãy vì lòng dân mà dời gót
đến nơi xem xét cho kỹ lưỡng đến kỳ
Hội-nghị Thấy ra ơn xin cùng quan chủ
Tỉnh cho phép tu bổ lại, còn những
kênh rạch; thì là kênh Vàm-bi, kênh
Mường-khai, kênh Bảy-ngàn đều là
đường thông thương của dân sự, mà
nay cạn hẹp ghe lớn không thể đi được
Trong phần tổng Thới-Bảo thì còn
những công việc thuộc về phận sự của
Thấy nhiều lắm, vậy xin Thấy hãy rằng
sốt sáng mà lo xin tu bổ sửa sang lần
lần, ấy những điều đại hữu ích, cúi xin
Thấy liệu lượng cho đáng phần dân
trông cậy Thấy đó.

Ômôn: một đám chúng

D. C. N. P.

Văn thơ cũ

Quan văn-Trưởng

Phục bài thơ vu Hoàng-Thúc

Từng nghe: chẳng đôi hai chồng,
Tiết liệch nữ xưa còn rạch rạch;
Ngay thờ một chúa,
Gương trung thần trước hãy sờ sờ;
Từ ngày, cộng thể Đào-viên,
Phấn hương lan thất;
Mừng dặng thầu gan thầu ruột,
Phá Huynh-cần chút đá nường oai;
Dựa theo làm trào làm nha,
Đời xích-xi hầu mong giúp sức;
Ngái quân thần niềm huynh-dệ,
Trải mấy thu son hãy ghi lòng;
Vòng nguy-hiểm thuở gian-truân,
Rền một tiết đá còn tạc dạ;
Nào tướng Hạ-bi ngày nọ,
Khiến nên đại bại thế nguy;
Binh Tào dưng; cáo nường oai,

Giá bạc

Kho bạc nhà-nước..... 15 f 50

Đồng-Dương..... 15 50

Giá lúa

Mỗi tạ 100 kilos chở đến Chợ-lớn và
trả bao lại. Từ 7 f 70 tới 8 f 30 tùy theo
thứ lúa

Văn uyển

HUYNH-PHI-HỒ PHÂN TRƯ ĐÁU CHÂU
Tắm lòng ngay thảo để quên đau
Chẳng dả cho nên thế phải đau
Cam phận lỗi cùng trời đất bạc
Đem mình gởi với nước non Châu
Ngựa Hồ chiêm Việt hăng mong tướng
Cái khối đời mây lá dầm cầu
Hay dở kien chê còn lắm lúc
Sở xanh chếp để chuyèo dài lâu
Trần-bạch-Vân

ĐUA CHỒNG ĐI XA

Ngân dậm lương dươn vô bạch cu
Trường đình xưng vưng được lon thu
Tay nường chén ngọc tròng doanh sông
Mất liếc người thương dạ ngộp du
Ôm gối riêng ti a; ngày tháng kềm
Trông chừng dưng sá rõ cây lu
Thời thời đã vậy thời thời vậy
Mặt đất mặt trời mặt trượng phu.

THANH NI QUÍ TỰ

Tu hành nghị Phật phận lòng nhân
Nhớ tới trần duyên bước với vân
Khó chống thuyền tình qua khổ hải
Kiếp đời gót ngọc lại vu sang
Sắc không hết tướng niệm kinh kệ,
Son phấn còn tươi nét điểm trang
Mô Phật sắp lưng từ cửa Phật
Chơi xuân kéo dể cái xuân làng

Cổ-Thi

Thấy điệp điệp vầy hơn trăm lớp;
Tướng Hào như hùm sa thế,
Trong cheo-cheo nường có một gò;
Xông lược ý khôn.

Xé hết sức người mong bỏ giáp;

Tới lui đều tưng.....

Người bỏ tay kẻ tướng cuốn cờ;

Chữ tôn vong để nài một thân,

Hâm-hở dể liễu phó tử;

Lời hy-ký lo vì nhị tấu,

Dùng dưng chưa quyết quyền sanh;

Cho hay háng Hào bất háng Tào,

Xin hạ sự thấy đều thuận ý;

Gấm biết tron danh vì tron nhla,

Quyển một thì nên mới tới dẫu;

Lòng phú cùng nhứt nguyệt hai vừng

Đau khấn khấn làm tôi người Mãng;

Mất từng trải xuân thu một bộ,

Hãy người người cảm sự họ Trương

Xét lại thêm tường.

Gấm lâu thì biết

Tuy Bạch-Mã trước lo báo hiệu

Lấy lừng nên chém tướng Viên-Công.

Song kim xa nay đã ngang dưng

Bỏ huộc nên dứt tình Tào-thị

Khá chẳng tướng ruổi-giong vô kỷ.

Ý còn lo mắc-mớ rừng dương

Đã không lòng theo rân lợi bùn

Mà dể như danh tiết

Đau có lẽ vì hùm thêm cánh

Mà làm bại sanh lịch

Tin trường ca nghe mới thầu tin

Lòng khoả khoả nửa mừng nửa sợ

Tích Dực-dực thăm còn bạc giầu

Lờ mờ mảng một mặt một còn

Rày tuy chưa hiệp nghĩa dể huynh

Đau hai đảng tây bắc

Song có thuở duyên vầy tôi chúa,

Phĩ một hội quân Thần.

Nguyễn-văn-Kiến (lục)

Lạc điệp qui căn

(Tiếp theo)

Bước vào cửa Anh-Tuấn càng kẻ lẻ, sợ thung-quyền một lẽ chẳng tha, miệng làm dăm vái vạ vái bà, xin khỏi tội mua gà trả lễ. Trong ông cả đám bàn võ ghề, giận ghìch nhi chẳng kể mẹ cha, thằng con hực cũng bởi nơi bà, lão nói thiệt: thằng Anh-Tuấn về đây: đánh hai chực không tha một mảy. Ông thanh nộ, bà ngồi trên không dám cãi, đợi con về quấy phải sẽ hay, nên đôi co e nổi sanh rầy, tánh ông nóng cũng tày Đẻ-Đẻ. Ông cả giận cầm roi ngồi chực, Anh-Tuấn dàu ngoài cửa bước vào, ông cả nạt một tiếng lớn: Anh-Tuấn, cúi xuống đây cho mau kéo tao đánh chết, mấy chuyện vắn cùng con nào khi này. (Anh-Tuấn vẫn là tay hiểu từ tánh trong kinh cha mẹ lắm, dẫu việc chi cũng chẳng dám nói đối với cha mẹ), nên khi ông cả dạy dỗ, lật dặt cười xuống, khóc và thú tội rằng: cha ơi! xin nghiêm phụ rộng tình xét lại, dung nhọc nhi trái phải thừa qua, coi cam bề lỗi đạo mẹ cha, dăm hoa nguyệt nên ra cơ đối. Ông cả nghe nói đến đây giận lắm, huýt một hơi ba bốn roi...trót...trót...trót... rồi nói: Hủy chà chà! Tuồng ni làm lớn lối, đã học thói tả dâm, Anh-Tuấn! mi có học lễ nào mi không rõ à! chữ thánh hiền roi để cổ cam, thú bất cáo như kỳ kỳ tội.... hừ...2..2..2.. Tao hỏi, phải nói cho thiệt: người nào làm mai mối, mi cùng ai thắm kết tơ-duyên, đã mấy trắng hiệp mặt thể nguyên, hay là mới chuyện trò giấy lát.2..? Lời nghiêm thân bối gác, Anh-Tuấn khó làm thính, dẫu dẫu bèn thừa bết việc mình, nhờ Thiểm-

Bị ra công bày biện, cùng một gái Bạch-Mai yếu điệu, quyết trăm năm vậy cuộc đá vàng, chuyện trước sau nhọc từ phân tằng, trông nghiêm phụ hải hà ohi lượng. Anh-Tuấn nói dứt lời, ông cả dạy lại kêu bà cả và nói: đó, hồi giờ mự có nghe à....thời, lòng lão đã hết tưởng, thằng sút nghiệt hừ rồi.. lão nghĩ lại lão bất phúc sanh con, chẳng tuân lời giáo hóa, lão nghĩ lão cũng người danh giá, quyền hương-cả giữa làng, nhà đầy dộc dầy ngang, ruộng vườn thêm bề bộn. Gia thế của lão làm vậy, có một thằng con, lão định bẻ gia thất xứng đáng cho nó không dặng sao? lại để cho nó ra dăng trai trên gái dưới, lấy một gái hàng vi làm cho hổ tông môn tổ đước. Vậy mà bà còn bình nó nữa thôi..2..? Nghe dứt tiếng bà liền khóc nước, mắc lão liền chơn bước lại gần, ông ỏi xin ông tuagiảm nộ một phần, để cho mự phân trần hơn thiệt. Đã biết: mình vô phước sanh đồ súc nghiệt, câu giáo hoá bất tưng, nhưng vậy mà: dẫu bề nào ông hãy rộng dung, tục thường nói: sạch con dừ phải mang, để con oan phải chịu, thằng Anh-Tuấn nó còn niên thiếu, bởi tại người, xuôi biển chi đây, để mự tra gổc ngọn việc này, mự nói thiệt nếu quá quyết mự xé thay đồ đ...ngựa...! Nói rồi, dạy tại bảo Anh-Tuấn, con hãy dạy lại cha con mà xin lỗi đi, rồi đi tắm rửa thay quần áo mà chuyên việc học hành, chẳng dặng phép đi sa để tạt tẹ một lần nữa như vậy thì chết không hay về. Anh-Tuấn dạ dạ làm y theo lời mẹ dạy. Ông cả giận duỗi một lúc rồi cũng nguôi, khoan tay ngồi làm thính. Bà cả thấy vậy bèn nói: ông nghĩ lại đó mà coi: chữ tình thâm phụ tử sờ sờ, ai bao nỡ lấp nẹ cho dặng, công sanh để mự ăn cay uống đắng, chịu nhọc nhằng

mới dặng chút trai, để phòng khi nổi nghiệp hậu lai, câu bất hiếu hữu tam ông cũng rõ, thôi việc đó đã đành có đó, để mự sai một đứa gia đình, xuống nhà kêu con mẹ Bị lên đây, để cho tôi hang hối sự tình, nó ở tá diên mình, lời chặc lòng mặc mình liệu lượng. Mình kiếm có duỗi phước nó đi chỗ khác, thì thằng Anh-Tuấn không thể lại vắn đó dặng nữa. Rồi vợ chồng ta sớm-sữa mau độ chơn định hôn, hề cưới vợ cho nó rồi, thì cái tình củ ất là lợt lạt. Ông nghĩ coi phải vậy chăng..?..!

Nghe mấy lời tình giác, ông cả phước hồi tâm, tự ý mự, tính lẽ nào lão cũng yên lòng, dưng để việc lòng dồng không dặng! nếu thằng sút nghiệt nó còn làm một lần như vậy nữa, lão đập chết chứ chẳng chơi. Ông an dạ, bà mừng phới phới, sai sáu Khùng mau kiếp ra đi, xuống nhà kêu con mẹ Bị tức thì, rằng lên bà bảo chuyện gì không biết...! Vương lộn dạy Sáu-Khùng chạy riết, xuống tới nhà kêu quyết thiêm mười... bớ thiêm mười Bị, mau mau lên Bà cả dạy việc.....

(Sau sẽ tiếp theo)
P. K. X.

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thấy rõ: tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây, mua tại hãng bán bột tốt có danh tại Saigon. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ có kiểu rộng nước kiến lên

không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai rờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

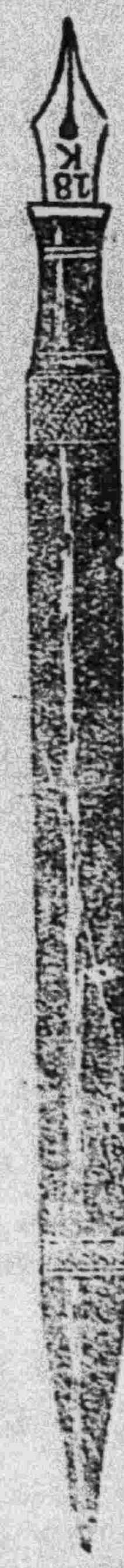
Xin có lòng chiếu cố giúp bang đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Cáo bạch

Có bán các viết "PORTE-PLUMES À RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiết cao "PLUMES EN OR CONTRÔLÉ" không sét, không mòn. Có khẩu (AGRAF) một đầu thì bút viết, còn đầu kia thì viết chì (PORTEMINE); có phụ thêm 1 hộp nhỏ đựng năm cộng chì để thay. Cây viết này nếu gìn giữ xài mười năm không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết này giống theo các viết năm cũ, một đồng của khách bán đó.

Mua về, nếu xài không dặng không xứng dặng với đồng tiền thì trả lại Bồn hiệu sẽ trả tiền lại đủ.

Giá một cây là (có hộp, có comple goutte) **4\$50**

Mua nguyên lỗ về bán lại càng tính giá nhẹ hơn nhiều.

Trữ bán tại nhà in An-Hà CANTHO

Bộ nhát xiết Annam

(Cirque Annamite)

Lời kính cáo

Từ ngày chúng tôi lập thành bộ nhát xiết Annam đến nay gần đầy 1 năm rồi, chúng tôi đi khắp Lục-châu, đến đâu nói cho phải; cũng nhờ Đồng bang, đôi nghĩa Đồng bào, thương tình đồng chí, vui lòng xem giúp, lại cũng là may: kếp hát và nam nữ tài tử của bộ nhát xiết tôi làm tuồng dạo êm tai đẹp mắt Đồng-bang, nên tiếng khen không giớt. Ở đây, chúng tôi thăm cảm ngàn ngày.

Nghĩ vì: Xưa nay Đồng bang ta chưa ai ra lập dựng một bộ nhát xiết khi cụ sung túc như các nước bên cõi Âu-mỹ. Nay chúng tôi chủ ý, thiết là: bắt cầu lợi cho dân, muốn lập thêm bộ nhát xiết của chúng tôi ra cho thiết lớn, kếp làm tuồng chọn người cho tuấn thực, ngóng ngoại bang trông vào mà dựng đẹp, mắt ngời khen, thì tiếng thơm cũng bay lây cho Đồng-chúng.

Vậy tôi rao báo này cho Lục-châu người Annam ta mà thôi, ai có biết kiểu cách chi lạ trong cuộc thể thao: nhào, múa, đánh đu, đi giày, hoặc nghề chi khác v...v... Xin đến giúp sức cùng bộ nhát xiết tôi, thì chúng tôi cũng trọng tiếp, luận tài nạp dụng và huân công cho xứng đáng.

Nếu vị nào muốn viết thư trước cho tôi mà bàn luận đều chi, xin để bao như vậy: Và xin nhớ biên cho tôi cái hiệu thì tôi sẵn lòng trả lời.

Monsieur André Thận, Directeur de la troupe d'acrobates Annamites à

Vinhlong. (à faire suivre)

André Thận kính cáo

Nam Bắc Ai

Kính trình cùng quý vị:

Tại tiệm tôi, có trữ Trà-Nam-Việt, dầu mần (Essence de menthe) hiệu Lò-tiên và các thứ xà-bông.

Có phòng ngủ, rộng rãi sạch sẽ.

Có bán cơm Annam, cơm Tây, và rượu lè.

Người Quản-lý tiệm này, biết phép vệ-sanh, cho nên sự tinh khiết ít nơi bì kịp!

Cúi xin quý vị đồ ỉa-bào, mở lòng đoàn thể, giúp chúng tôi cho vững bước trong cuộc thương trường, là 1 điều chúng tôi rất trọng ơn quý vị lắm đó.

Nghĩ rằng:

Người Annam, thương Annam, Lập sông, phá núi, dầu làm như chơi!

Monsieur Lê-Mai, Quản-lý

Nam-Bắc-Ai

Pos'e de Trà-ôn

Kính dẫn

Mấy ông Chủ-bút Nhựt-trình quốc-ngữ nếu đi lỡ đường, ghé ăn, nghỉ tiệm tôi, chúng tôi chẳng tính tiền chi cả.

Lời Rao

Rượu Rhum Stella

Hội làm Đường và làm rượu rơm ở tại Cantho kêu hùn vốn thêm cho đủ 1 triệu rưỡi quan tiền langsa (1 million et demi de francs)

Vì nào muốn hùn xin do nơi ông QUẢN LÝ hội đường niên ngụ tại phòng văn quan Trạng-sư A. Viviers tại Cantho

Bán

Có bán một con ngựa kim bác thảo lai.

Ai muốn mua xin do nơi M. Pierrat Payeur à Cantho.

Trường Võ Văn

Cantho

Dạy học trò thi lấy bằng cấp Sơ học

Học và ăn ngũ tại trường

12 \$ một tháng

Học và ăn buổi trưa 7 \$

Học ngoài..... 4 \$

Bữa 1 tháng chạp Annam bài trường

Bữa 1 tháng giêng Annam trường

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-mỹ» TRÀƠN

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi muôn)

Hội mua bán chắc chắn, cần lường thật thà, vị nào ở xa muốn bán xin gửi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giấy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị!

Nguyễn-văn-Bổn

Quản-lý

Nguyễn-văn-Cẩn

Đặng-văn-Chiều

Hậu Thạnh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MÂY— TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 100\$00 thì lời dặng 52\$ còn tài sản tính hội hết thấy giá dặng 50\$00 đều tính nhập vào số vốn.

Nay hội mở hùn thêm mỗi phần hùn là 130\$; như vị nào muốn hùn mấy hùn tùy thích. Định đến ngày 1. Decembre 1919 thì nạp số hùn; như vị nào muốn hội đều chi xin gửi thư cho Monsieur Từ chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức.

Thương xã Hội

Việc nên làm!!

Rượu Rhum Stella làm tại Cantho, đất trồng bằng nước mía, uống đã ngon mà giá lại rẻ.

Vậy Bồn hiệu kính cùng quý vị rõ: Như vị nào muốn lãnh về bán dặng kiếm tiền huê hồng, xin viết thư cho Bồn hiệu mà thương nghị.

Lãnh về bán khỏi trả tiền trước, bán dặng bao nhiêu thì trả tiền bấy nhiêu. Còn như vị nào lãnh rượu về mà bán chẳng dặng, thì gửi trả lại cho Bồn hiệu cũng dặng vậy, miễn là về còn tốt thì thôi.

Société des Sucres et Rhums de Cantho
Kính Cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám Đốc Quesnel sẵn lòng muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại háp mười Mỹtho sở thứ nhứt được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-dốc Lộc, kinh này xáng mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã sông Vài-co cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa hết; lại sẵn trong đất có mười ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất khác kề cận với hai sở ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao gia bán.

Hai sở ruộng của quan giám đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn giạ.

Ai muốn mua hai sở đất ấy xin gửi thư cho quan Giám đốc Quesnel tại Saigon, hay là gửi cho sở Nhựt trình An-hà tại Cần-thơ mà thương nghị và đến xem bản đồ thì hiểu rõ

MỸ KỸ

TIỆM HOA CHON DUNG VÀ KHẮC CON DẤU

ở đường Turc, số 16

Ngang nhà MOTTET, Saigon

Kính cáo cùng quý khách dặng hay: tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch, đá xanh Ton-kin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mũ thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa điều thảo mộc theo lá nhân hiệu, vân vân.

Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch.

Có thợ họa chon dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô bố, nước thuốc mực Tàu, viết chì than, họa biền liêu và tranh, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

Trương-ngọc-Giàu cần khải

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà An-quán,

Tại Cánh-thơ, tạo sáng đến rày,

Lục-châu quân-tử, ơn dày

Mần-cần mua giúp, ngày nay thanh-hành,

Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở

Máy sấm thêm, thấy thợ tin rờng,

Lãnh in chi thấy đẹp xong,

Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng,

thiệp-tan.

Toa, sổ, bộ, làm công kỹ lưỡng,

Chắc lại bền chảng nhượng của người

Nói chỉ sách đóng thì thôi!

Lưng da, lưng bố, dẻ dơi ít hư.

Sách in sáng, tinh từ, Kim Túy,

Tự điển cùng Sử ký Đại nam.

Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,

Cách thi hành án, thiết làm rất hay.

Thước, viết nghiên sáng đầy đủ hàng

Thiếu chỉ dầu giấy láng, mực ngời;

Chuồn trao, nào phải nhượng lời.

Sang chơi 1 chuyển xin mời các ông

Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,

Bốn quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thứ mấy chảng nài,

Miễn cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.

An-Hà An-Quán Bđ Saintenoy Cánh-thơ.

Đồn kính.

LOI RAO

Kể từ ngày 1 Novembre 1919, ai có trồng mía nhiều xin chờ đến lò rượu RHUM STELLA tại làng Phú-Thứ (Cánh-thơ) mà bán. Đất luân mấy ghe cùng mua; mua dặng tiền lắm.

Còn ai chưa trồng mía cũng nên trồng cho nhiều mà bán vì lò rượu này dùng nước mía mà làm rượu.

Xin ghé mắt

Truyện Ngủ-phụng-Lầu của Trần-văn-Hương có để bán tại nhà in Hậu-giang Cánh-thơ. Vậy xin đồng bang liêu vài cái tiền lạng phí mua đọc giúp vui giấy lác, giải muộn thoả cũng được vài canh. Trước là coi cho tiêu khiển ngày giờ sau thấy đều tệ mà chưa!

Hãy mua coi sẽ biết. Ngộ lắm!!

Giá mỗi cuốn là..... 0\$20

Ài mua nhiều tính giá rẻ hơn

1 cuốn giá..... 0\$20

50 cuốn giá..... 6\$50

100 cuốn giá..... 12

LE-KHANH-TRINH**Géomètre-civil**

CANTHO—CHAUDOC

LEVÉ DE PLANS

Délimitation et Bornage

EXPERTISES**Ông Lê khánh-Trinh**

KINH-LÝ

Cantho—Chaudoc

Lãnh đạt điển thổ

Phân ranh hạng

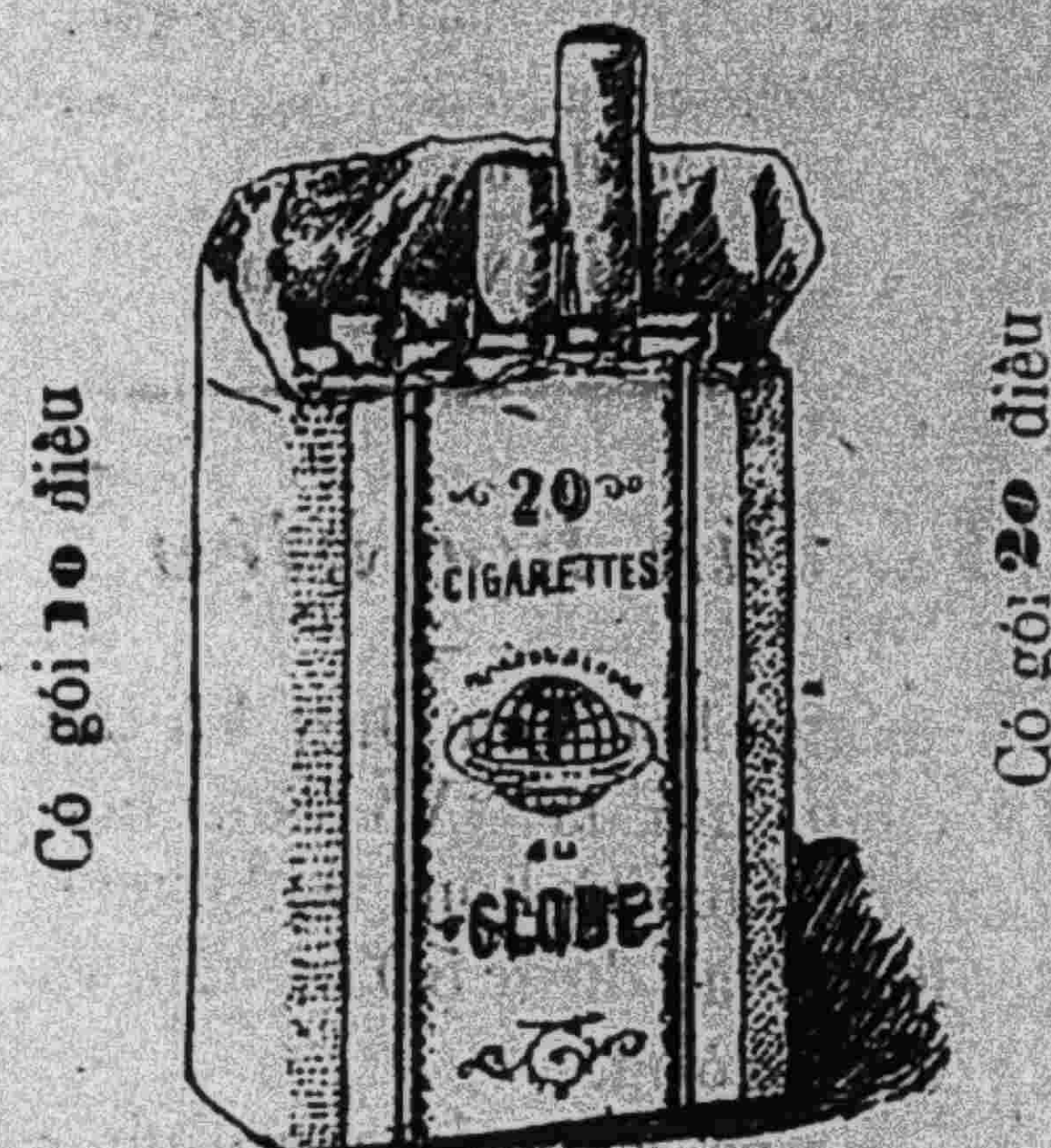
Tương phân thổ sảng

Công chuyên làm kỹ và mau lại giá nhẹ

Xin viết thư nơi tôi mà thương nghị.

Thuốc điều hiệu Globe

(TRAI ĐAT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều

Hút đã ngon, dễ đánh lâu được không mồi, không mực.

Tại Hãng DENIS-FRÈRES có trữ bán

Nhà máy xay gạo

TẠI CHAU THÀNH CẢNH-THƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo trắng, bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu chư vị nào muốn mua hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà thương nghị.

Décortiquerie de Cantho.

LOI RAO

Kính cùng lục-châu dặng rõ lại nhà in Hậu-Giang Cánh-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chức có quyển thi hành như trường-lĩa.

Sách này có 156 trường và có đủ kiểu yết thị, lời truyền rao, của ông DƯƠNG-VĂN-MÊN mới dọn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gói,..... 0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang Cánh-thơ, mà mua.

PIERRE PHAN-VAN-VAN

DIT VANG

Géomètre civil

Longxuyen—Chaudoc—Sadec

ARPENTAGE

Délimitation et Bornage

EXPERTISES**Ong Phan-van-Vang**

(Pierre)

KINH LÝ NGOẠI NGẠCH

LONGXUYEN—CHAUDOC—SADEC

Lãnh đạt điển thổ,

Phân giải hạng,

Tương phân thổ sảng,

Công chuyên làm kỹ

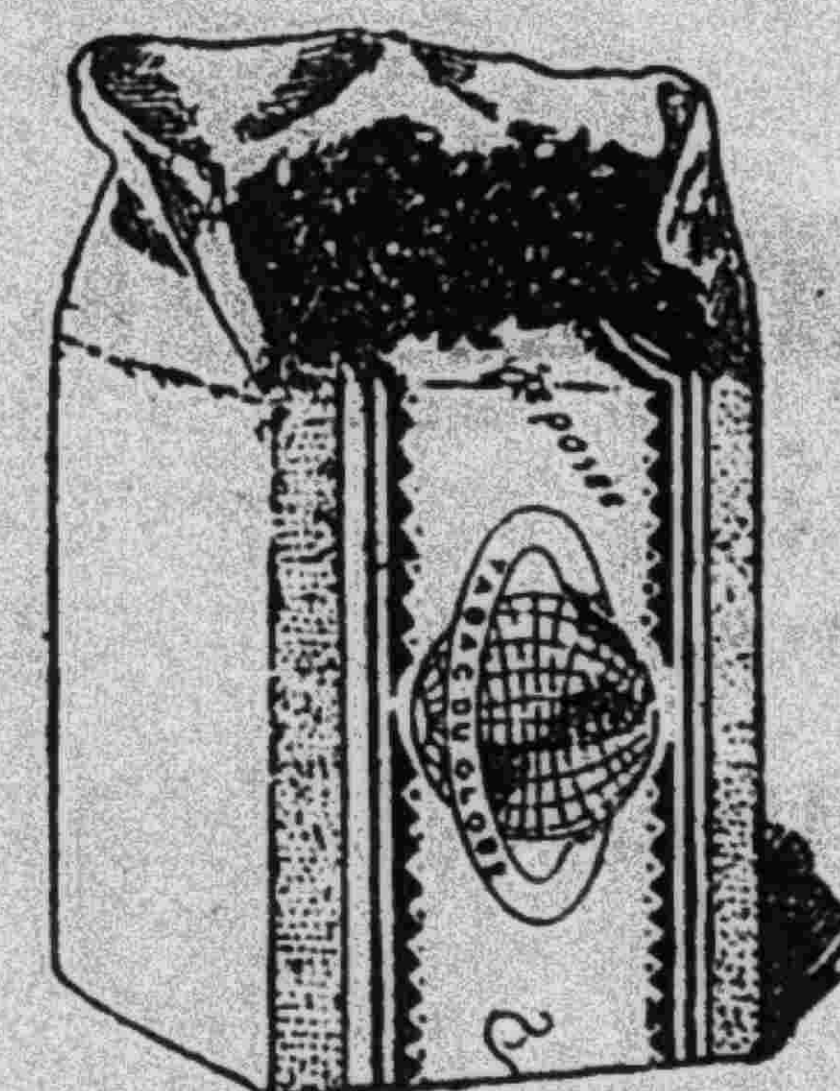
cang và tin giá nhẹ

Biền chủ có cần dùng

xin viết thư thương nghị

Thuốc gói hiệu Globe

(TRAI ĐAT)

Mấy tay thường dùng thuốc đều cho thuốc Gá-lốp là dưng, khói thơm thú không khô cổ.

Một mình hãng DENIS-FRÈRES có trữ bán ẽ mà thôi.

HIỆU MÓI Trần-Mạnh

Ở đường mé-sông, gần cầu tàu Khách-Trú—**Cantho**

Có bán đủ thứ: Rượu-tây, đồ-hộp, thuốc hút (TABACS ET CIGARETTES) thuốc-tây (PRODUITS PHARMACEUTIQUES) dù, nón, khăn sách, truyện, thơ, tuồng, giấy, mực, và các thứ vật dụng theo thể-cách kim-thời, vân vân.....

Kính cùng Lục-châu Quán-tử

Tiệm tôi mới lập, bán đủ các thứ hàng hóa đã kể trên đây; chẳng những là ngon và tốt, lại còn giá rẻ hơn các nơi

Tôi có lãnh bản CONTRÉ REMBOURSEMENT cho những người ở xa (ngoại tỉnh, hay là xa cách châu thành) có cần dùng món chi, chẳng hạn, cứ việc viết thư cho tôi thì tôi liền gửi món ấy đến cho chư-tôn lập tức. Nói tóm 1 đến là: chư-tôn có cần dùng vật chi, ở tại Cantho có bán, thì tôi cũng có hễ mà gửi ngay cho chư-tôn đăng vậy.

Xin chư-tôn Quý-khách, tương tình đồng-ban, ra ơn chiếu-cổ, giúp nhau, đăng mau tấn-bộ trong nẻo thương-trường, thì ơn ấy rất nên thâm cảm.

TRẦN-MẠNH kính cáo.

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho qúi ông, qúi thấy rõ: tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây, mua tại hãng bán bột tốt có danh tại Saigon. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ có kiến rộng nước kiêu lên

không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mại.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Vô-văn học hiệu

Trường học của Ông Vô-văn Tom lập, gọi là "Vô-văn, học hiệu" đã khai từ hôm 4 Novembre 1918. Nay được 50 trò nam và nữ vào trường.

Thấy giáo cần mẫn con nít học mau tàn phát vô cùng.

Tiến học và ăn, ngủ phải đóng trước tin giá như vậy.

Học ngoài (không ăn ngủ)4\$

Học và ăn buổi trưa,7

Học và ăn ba buổi, ngủ tại trường12

Như ai dùng giấy Quốc-trái mà đóng tiền trường cho con cháu học, thì Ông Đốc học trường Vô-văn cũng thâu, cứ mỗi phiếu 100 francs thì kể là.....16

Bữa 3 Juillet bài trường tới 5 Aout thì tựu còn kỳ bài trường Tết thì cứ rằm tháng chạp bãi qua rằm tháng giêng thì tựu bà con có bác ai có dịp đi Cantho ghé coi cách sắp đặt chỗ học, chỗ ăn, chỗ ngủ.

Ai có cần hỏi thăm đều gì, xin gởi thư cho Ông Vô-văn Thơm thì lập tức có thư trả lời.

PHARMACIE SHANGHAI

TRÔNG RÂN THAY CON MẮT

Chủ nhơn **TRIEU CUONG**

Một tiệm lớn ở tại đường Marins, số 88—**Cholon**

Một tiệm mới ở tại đường Galliéni, số 3—**Saigon**

(Ngang nhà giầy xe lửa Saigon-Cholon gần Chợ-Mới)

Bổn Dược Phòng có trữ bán nhiều thứ thuốc rất nên thân hiệu đều có dùng cái nhãn «Con Bướm Bướm» làm tín, chú qui vị có mua thuốc của tiệm tôi, hãy nài cho được cái nhãn «Con Bướm Bướm» mới là thiệt thuốc của tiệm tôi, kéo làm thứ giả uống vào thêm hại.

Bổn Dược hòng có gởi thuốc tại nhà M. THÁI-KY-SON, ở đường Pellerin số 23-Saigon bán giùm giá của tiệm tôi, chú qui vị ở trong Lục-Châu có cần dùng thuốc của tiệm tôi, xin viết thư cho hay sáng lòng gởi cách Contre remboursement. Còn tiền gởi về thân chủ phải chịu

SHANGHAI BO HUYET YEN SƠ VÊ

(20) Thuốc bổ thận tinh thần hiệu

TUẬN HOÀN

Theo đời Văn-minh này trong xã hội của Đông-bào ta từng có tiếng khen cho thuốc trị bệnh nhiều món đã hay, lại lịch trị vô cùng, và các Lương-y trong các nước cũng làm chứng chắc cho ta phương thuốc Tự Thận này là một phương quý lạ trong việc tráng dương nếu bệnh các chứng thuộc Thận rất nên đề dặt, theo thuốc này mà trị những là: Tâm, Thận bất giao sanh chứng chiêm bao Di-tinh, nếu đề lâu ngày đường Ngọc quan hư xương móng hoại biến ra chứng Trệ-khi (đau giải) dùng thường thuốc này thì tráng hóa cho mạnh môn, âm nơi thận thì tức thì mạnh giới:

1.—Huyết khí suy nhược, tinh thần hao kém, ăn uống không dặng, giao cấu không nổi, mộng-mị di-tinh cùng là đờn bà lạnh nơi tử cung, đờn ông tinh huyết hư nhược nên mới chậm có con, dùng thuốc này công hiệu hơn hết, sức mới mạnh hơn tinh chắc của các loài cá, và âm thận thì hơn sức Lộc-nhung, thiệt là bổ uận hạng nhất trong hoàn cầu;

2.—Bàn hoàng thọ thấp, nhiệt sanh chứng lậu trệ, ngủ lâm, mới thì đái gắt, lâu thì bãi hoại đờn điều, hay là bởi đau sang độc mà uống nhiều thứ thuốc hại độc làm cho phát ti-vị hao thân phủ; dùng đến thuốc này cũng năng bồi bổ chơn nguơn tiêu trừ các chứng bệnh;

3.—Mỏi lưng mỏi gối, nhứt tề xương cốt, đi đứng có dấu không vững vàng, các chứng thuộc về cuộc chơi bởi quá độ khiến tinh thần bằng rỗng, dùng thuốc này trở nên mạnh mẽ;

4.—Ti-vị hư khí huyết hao kém, hay

mệt hay mỗi đêm khuya, thường hay sông bên bởi tích trệ nhiều, ăn uống không tiêu, dùng đến thuốc này khai vị kiện ti châu thân au ôn;

5.—Đờn bà con gái đường kinh huyết hư huyết kinh vàng dợt ngưng trệ đông khởi huyết sắc bầm, sanh chứng xích đái hạ, bạch đái hạ, đường kinh trời-sục không chừng, khi ít khi nhiều nơi âm môn hư lạnh, dùng đến thuốc này rất hay vô cùng;

6.—Những người già cả, thận hư mang môn hỏa kém, hay đái đêm, xương cốt mỏi mệ, dùng đến thuốc này rất có tình bởi thận, đờn già tuổi cao cũng mau có con thiệt là thuốc bổ thận rất nên công hiệu.

Như vị nào có mấy chứng đã kể như trên đây, thì mau dùng thuốc hoàn này trong một ngày sẽ thấy hiệu nghiệm chẳng sai, uống luôn cho dặng 3, 4 ngày các bệnh đều hết, mà lại mạnh mẽ hơn xưa thân thể tráng kiện, như mấy ông già, bà cả khí huyết dâm suy, tinh thần hao kém ăn uống chẳng dặng, bình loạn liên niên, như uống thuốc này cho thường, thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, thêm sức sống lâu, già trở nên trẻ, còn trẻ thêm sức mạnh, có con thiệt là một phương thuốc bổ huyết rất hay quý trong hoàn cầu.

Chư qui vị có mua hãy nài cho dặng hiệu PHARMACIE SHANGHAI và coi nhãn «Con BƯỚM-BƯỚM» mới là thiệt thuốc của BỔN-DƯỢC-Phòng kéo làm thứ giả mạo

CÁCH DÙNG: Tối trước khi đi ngủ uống một hoàn, uống với nước muối hay là nước trà, dùng luôn đến khi trong mình cho thiệt mạnh.

THIỆT GIA:

Mỗi hộp hai hoàn1\$00

HỒ'I DÔNG-BANG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon lắm
kêu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tỏ
ý bình vực cái môi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc nữa.

Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ.

des

SUCRES ET RHUMS

Cantho Cochinchine

Muôn mua xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DƯƠNG HÀNG
Cantho, Saigon,
Vinhlong, Mytho
Travinh

Vậy mới lợi càng ngày về tay đông chương

Lu et approuvé par la publication

Cantho, le 15 Mars 1930

P. L. gendre de l'éditeur